

Мотиви към Присъда № 3/29.10.2024 г по ВНОХД № 42/2024 г по описа на
Военно-апелативен съд

Производството е по чл. 313 и следващите от НПК.

С Присъда № 1/09.02.2024 г. по НОХД № 144/2023 г. по описа на Военен съд-Пловдив подсъдимият старшина Н. С. Н. е признат за невиновен и е оправдан по повдигнатото му обвинение за престъпление по 195, ал.1, т.4, вр.чл.194, ал.1 от НК. Със същия съдебен акт е отхвърлен предявения от военно формированиеС.з. против подсъдимия граждански иск в размер на 1 130.16 лв като неоснователен. Постановено е след влизане на присъдата в сила вещественото доказателство лек автомобил „Л.“ модел „Ф.“ с рег.№.Т .. .К, оставен на съхранение на паркинга на В. п.-С.з., да се върне на собственика Н. С. Н.; иззетите от лек автомобил „Г.ч.“ с рег.№ .Н С вещи, собственост на младши сержант И. Б., да се унищожат като такива без стойност; на подсъдимия Н. да се върнат предадените с протокол за доброволно съхранение в склад ГСМ при военно формированиеС.з. 287.600 литра дизелово горИ. в пластмасови съдове, както и иззети проби за нуждите на експертизата-23 броя, от които 16 бр. по 0.750 л.-12 литра, 30 бр. по 1.000 л.-30,000 л. или общо 329,00 л. дизелово горИ., в пластмасови съдове, оставени на съхранение в склад ГСМ при военно формированиеС.з.. Съдът е постановил също на подсъдимия да се върнат и предадените с протокол за доброволно съхранение в склад ГСМ при военно формированиеС.з.:181,500 л. автомобилен бензин А-95Н; иззети проби в пластмасови съдове за нуждите на експертизата-34 броя по 0,750 л-общо 25,500 л или общо 207,00 л. количество автомобилен бензин А-95Н, оставени на съхранение в склад ГСМ при военно формированиеС.з..

Срещу така постановената присъда е подаден въззивен протест от прокурор при Военно-окръжна прокуратура-Пловдив, в който е изложено искане за отмяна на оправдателната присъда и постановяване на нова, с която подсъдимият да бъде признат за виновен по повдигнатото му обвинение за престъпление по чл.194, ал.1, т.4, пр.1 вр.чл.194, ал.1 от НК.

В протеста се твърди, че в хода на досъдебното производство и на съдебното следствие по безспорен и категоричен начин са доказани мястото, времето и начина на извършване на престъплението. На следващо място се сочи, че категорично чрез назначената в хода на досъдебното производство експертиза се установява, че иззетото от подсъдимия горИ. е собственост на МО и същото не се разпространява в търговската мрежа на страната. Акцент е поставен и върху показанията на полицейските служители, задържали подсъдимия, както и на свидетелите-членове на комисията за проверка на военното формирование, според които подсъдимото лице е признало за извършената кражба. Според прокурора релевантните за делото доказателства поотделно и в съвкупност са достоверни, обективни и установяват напълно относимите към предмета на делото обстоятелства. Заявява се, че

обвинението няма как да конкретизира точното местонахождение на пластмасовите съдове с горИ. в учебния център, доколкото последният представлявал огромно пространство и единствено подсъдимият би могъл да посочи точното място, но полицейските служители, задържали подс.Н., заявили с категоричност, че горИ.то е изнесено именно от учебния център. В обобщение прокурорът намира присъдата за неправилна е незаконосъобразна и като такава предлага на въззивния съд да я отмени и вместо нея да постанови нова, с която подс.Н. да бъде признат за виновен по повдигнатото му обвинение.

Въззивна жалба е подадена от пълномощника на командира на военно формированиеС.з., процесуален представител на ощетеното юридическо лице и граждански ищец. С нея се атакува присъдата на първостепенния съд в частта, с която е отхвърлен като неоснователен предявения граждански иск и е постановено веществените доказателства 287,00 литра дизелово горИ. и 181,500 литра автомобилен бензин А-95Н да се върнат на подсъдимия. Излагат се подробни съображения в подкрепа на твърдението за незаконосъобразност на присъдата в атакуваната ѝ част. Според жалбоподателя нанесената имуществена щета на военното формирование представлява предварително отпуснато и зачислено горИ. за нуждите на военното формирование през 2019 г., което липсва в патримониума му. Дори и да се приеме тезата, че не се касае за липси, а за излишък /икономия/ на ГСМ, то този излишък е собственост на военното формирование, а не на подсъдимия и само то може да се разпорежда с него. Жалбоподателят счита, че излишъкът е следвало да бъде заприхoden по съответния ред и да се води да отчет по аргумент от чл.176, ал.13 от Счетоводен документооборот. В жалбата е заявено, че контролът на качеството на ГСМ и СТ, изискванията и работните процедури при транспортиране, приемане, съхранение и раздаване на ГСМ, както и задълженията на длъжностните лица, имащи отношение към работата с ГСМ, са регламентирани в Ръководството за осигуряване с ГСМ, специални течности, техническо имущество за ГСМ във въоръжените сили, въведено със Заповед № ..4/03....201. г, издадена от Министъра на отбраната. Доколкото инкриминираното горИ. не се съхранява в цистерна или в ГЗС, то не може да се опреснява, обновява, не може да се изследва периодично, заедно с останалото горИ., нормативният срок за съхранение е изтекъл съгласно т.2 и т.4 от Приложение №19, към което препраща разпоредбата на т.1.1.16 от Ръководството относно изетия автомобилен бензин. Относно инкриминираното дизелово горИ. се твърди, че в посоченото приложение № 19 не се предвижда съхраняване на дизелово горИ. в туби, от което се прави извод, че и вторият вид горИ. е съхраняван неправилно. Жалбоподателят се позовава на заключението по назначената физико-химична експертиза, според което изетото от подсъдимия горИ. е негодно за употреба и използването му създава предпоставка за повреждане на двигателите. Настоява да се приеме, че причина за влошаване качеството на горИ.то до степен на негодност за употреба е виновното поведение на подсъдимия, тъй като последният не е

отразявал своевременно в документите настъпилите икономии, съответно не са осъществени своевременно регламентирани периодични анализи. Позовавайки се на разпоредбите на чл.163, ал.1 и чл.164, ал.1 от Счетоводен документооборот в Министерството на отбраната, жалбоподателят счита, че подсъдимият умишлено не е описвал в пътните книжки/пътните листи/ на числящите му се автомобили съответната икономия на горИ., която собственост на военното формирование и само то може да се разпорежда с нея. Счита се, че първоинстанционният съд е бил длъжен да разгледа гражданския иск на плоскостта на деликта, след като е преценил, че не е налице престъпление. Намира, че е безспорно доказано наличието на протИ.правно деяние от подсъдимия, както и причинна връзка между поведението му и настъпилите отрицателни последици за военното формирование.

В допълнителната въззивна жалба се изразява несъгласие с изводите на първоинстанционния съд, че показанията на свидетелите, участвали в комисията за извършване на служебната проверка, са практически без значение и не са отразени в обстоятелствената част на обвинителния акт. Настоява се същите да бъдат съобразени от въззивната инстанция. Чрез тях се възпроизвеждало признанието на подсъдимия пред комисията за извършеното от него дисциплинарно нарушение на чл.242, т.5 от ЗОВСРБ, за което му е било наложено дисциплинарно наказание „уволнение“. Споделя се становището на ВОП в протеста за значимост на показанията на свидетелите – полицейски служители, задържали подсъдимия и на членовете на комисията, извършила служебната проверка като относими към предмета на делото и и установяващи осъществяването на изпълнителното деяние, а именно кражбата на горИ.. В заключение искането на жалбоподателя е да бъдат упражнени правомощията на въззивната инстанция по чл.337, ал.3, предл.последно вр.чл.334, т.3 от НПК като присъдата бъде отменена в частта, с която е отхвърлен предявения граждански иск, да бъде осъден подсъдимия да заплати на военното формирование обезщетение за причинени имуществени вреди в размер на 1130,16 лв ведно със законната лихва от датата на увреждането до окончателното изплащане на сумата, както и направените по делото разноски. Направено е алтернативно искане, ако въззивният съд не уважи въззивната жалба в горепосочения смисъл, то присъдата да бъде отменена в частта относно разпореждането за част от веществените доказателства, предадени с протокол за доброволно съхранение, а именно 287,600 литра дизелово горИ. и 181,500 литра автомобилен бензин А-95Н да се върнат на подсъдимия като вместо това бъде постановено посочените веществени доказателства, предадени за доброволно съхранение да се върнат на военно формированиеС.з.. Изрично се сочи, че инкриминираното горИ., макар и изцяло негодно, може да се използва за други технически нужди във военното формирование.

По делото не са постъпили възражения от подсъдимия по повод въззивния протест и въззивната жалба, обсъдени по-горе.

В с.з. представителят на Военно-апелативна прокуратура поддържа протеста на изложените в него основания.

Процесуалният представител на гражданския ищец поддържа подадената първоначална и допълнителна жалба. Предлага на съда да отмени атакуваната присъда в гражданската ѝ част и да се постанови акт, с който да бъде уважен гражданския иск в пълен размер.

Защитникът на подсъдимото лице предлага на въззивната инстанция да потвърди присъдата като правилна и законосъобразна. Поддържа се тезата, че по делото не е установено със степен на категоричност, че горИ.то е собственост на военното формирование. В тази връзка настоява съдът да вземе предвид, че не са констатирани финансови липси или излишъци. Относно претенцията на гражданския ищец счита, че доколкото горИ.то е оставено на съхранение във военното формирование, то същото отговаря за количественото и качествено му съхранение. Настоява съдът да отчете обстоятелството, че в самия обвинителен акт прокурорът е посочил, че щетите са възстановени. В този смисъл намира, че правилно гражданският иск е отхвърлен и предлага на въззивната инстанция да потвърди атакуваната присъда като законосъобразна.

Подсъдимият, упражнявайки правото си на лична защита и последна дума се присъединява към становището на защитника си и иска от съда да бъде потвърдена присъдата на ВС-Пловдив.

Въззивният съд, след като се запозна с направените оплаквания, изслуша становищата на страните, изразени в съдебно заседание, прецени събрания доказателствен материал и като извърши цялостна служебна проверка на атакуваната присъда, независимо от посочените в протеста и жалбата основания, намери следното:

Въззивната жалба на процесуалния представител на военно формирование-С.з. е процесуално допустима – подадена от страна с правен интерес от обжалване на първоинстанционния съдебен акт в законния срок. Разгледана по същество жалбата е неоснователна. Въззивният протест на ВОП-Пловдив също е подаден в законоустановения срок и е основателен.

От приобщените по делото доказателства и доказателствени средства, в това число и събраните такива в хода на проведено въззивно следствие, се установява от фактическа страна следното:

Подсъдимият старшина Н. С. Н., е бил на военна служба в БА от 02.05.1995 г. Завършил е средно специално образование. Във военно звание „старшина“ е произведен на 10.10.2003 г. Участвал е в мисии извън страната в А., Б. и Х. през 2005 г. и през 2012 г. На заеманата длъжност „Началник на п. к.“, в щабна рота при военно формирование – С.з., е назначен със заповед на Командир на щабен батальон. Общата оценка от последната атестация е: възможност за повишаване във военно звание и развитие в длъжност (т.3, л.28 от досъдебното производство). По време на службата си е изпълнявал

успешно поставените му задачи. Умеел е да работи в екип. Постигнал е много добри резултати при изпълнение на задачите, които реализирал своевременно и в пълен обем. Познавал е функционалните си задължения. Вземал е самостоятелни решения в екстремни ситуации и притежавал висока лична дисциплина. Физически здрав и психически устойчив (т.3, л.29 д.п.). Награждаван е десет пъти, наказван по дисциплинарен ред - четири пъти (т.3, л.30 д.п.). Последното и най-тежко наказание е наложено със Заповед № 3.-2. от 07.06.2019 г. на Командир на щабен батальон- „Уволнение“ и освобождаване от военна служба (т.3, л.8-10 д.п.). Не е осъждан за престъпление от общ характер и не е освобождаван от наказателна отговорност, по реда на чл.78а НК (т.3, л.37 д.п.). Същият е женен, с две деца. Сключил е граждански брак с Р. Р. Н.а на 08.05.1999 г./ / т.първи, л.83 от НОХД№62/2021 г по описа на ВС-Пловдив/. Лекият автомобил „Л.“, модел „Ф.“ с рег.№ .Т7 .К е придобит на 26.12.2013 г/ т.първи, л.140 от НОХД№62/2021 г по описа на ВС-Пловдив/.

Подсъдимият с-на Н. Н., е бил назначен като Началник на полигонна команда на УЦ „Л.“ към в.ф. – С.з., видно от приложената по делото длъжностна характеристика. Към инкриминираната дата 05.06.2019 г. в.ф..... няма икономическа обособеност, не притежава БУЛСТАТ, финансова служба и самостоятелна разплащателна сметка. То е едно от общо осем военни формирования, включени в структурата на в.ф..... /л.46-49 от ВНОХД № 42/2024 г. по описа на ВоАС/. Военно формирование-С.з. е част от състава на Сухопътните войски, икономически обособено е, притежава БУЛСТАТ, разполага с финансова служба и има разплащателна сметка.

От своя страна полигонна команда, чийто началник е бил подсъдимият, е част от структурата на щабна рота при в.ф..... Подсъдимият е бил едно от длъжностните лица, обслужващи Учебен център „Л.“.

Учебният център е войскови обект, предназначен за обучение по основните подготовки, за постигане на висока полева натовареност на военнослужещите от военните формирования в гарнизон С.з.. Изграден е на 14 км североизточно от гр.С.з. и на 2 км западно от с.Л. с обща площ 1957,447 дка, дължина – 2400м и широчина-1800м/ Правила за използване на учебен център „Л.“, войскови район №1749, л.55 от ВНОХД № 42/2024 г по описа на ВоАС/.

Лицата от полигонната команда, обслужваща учебния център, са се придвижвали с лични превозни средства, които паркирали на паркинга в УЦ, разполагали са с пропуски, които при поискване предоставяли за проверка преди навлизане на територията на УЦ. Достъпът до самия учебен център се осъществявал и по черен път.

На 05.06.2019 г., съгласно писмо рег. № 3-2976 в т.16, за дежурен по парк на УЦ „Л.“, е бил определен подсъдимият с-на Н. за времето от 08:00 ч. до 17:00 ч. Подсъдимият отишъл на работа с личния си автомобил „Л.“, модел „Ф.“ с рег.№ .Т7 .К, на който задните седалки били свалени. След като

започнал работа първо натоварил дървен материал в зачислената му машина ТАПП ЗИЛ с рег.№ .А3 и го закарал в района на в.ф.....-С.з. за изработване на мишени за полигона „Ново село“. След това се върнал в района на учебния център. Към 10.00ч служителите, които охранявали обекта през нощта, напуснали района на УЦ „Л.“.

Подсъдимият останал сам на полигона. Натоварил подготвени от него пластмасови съдове, напълнени с военно горИ. –бензин А-95Н и дизел ДЗС-30, в купето на личния си автомобил: 369,600 л дизелово горИ. F-54 в 23 пластмасови бутилки и 207,00 л бензин А-95Н в 17 пластмасови съдове. Съдовете и бутилките покрил с одеяло.

Около 14:00 часа подсъдимият напуснал района на учебния център и бил спрял в момент на управление на личното си превозно средство „Л. Ф.“ с рег. № .Т7 .К от служители на РС „В. п.“ – Пловдив свид. с-на И. и свид. с-на А., на 29 метра след КПП на УЦ „Л.“-С.з.. Двамата служители на В. п. извършили проверка, при която в купето и багажното отделение на автомобила, открили туби и ПВЦ бутилки, пълни с горИ. – бензин и дизел, за което докладвали по съответния ред. На 05.06.2019 г., от военен разследващ полицай, е бил извършен оглед на местопроизшествие в УЦ „Л.“ към в.ф. – С.з., в присъствието на подс. с-на Н. Н.. Обект на огледа се явявал лек автомобил „Л.“, модел „Ф.“ собственост на подсъдимия (т.1, л.1-3 д.п.). Към огледа е изготвен и приложен фотоалбум (т.1, л.4-6 от д.п.). В протокола за оглед е посочено, че огледът е продължил в дома на подсъдимия в с.Б., в който се намерили 2 бр прозрачни туби с вместимост 10 л., пълни с жълтеникава течност, наподобяваща горИ., 2 бр пластмасови туби по 5 л, пълни с жълтеникава течност, наподобяваща горИ.. Както в протокола за оглед, така и в обвинителния акт е посочено, че горИ.то е предадено доброволно от подсъдимия. Същото е предадено на военното формирование за отговорно пазене.

На 07.06.2019 г. е извършен оглед на двата автомобила, зачислени на подсъдимия- ТАПП ЗИЛ 131 с рег.№ .А3 и УАЗ 452 с рег.№ .А00. От десния резервоар на първия автомобил били източени два литра горИ., а от десния- литър и половина горИ.. От левия и десния резервоар на втория автомобил също е било източено горИ.. Съдовете, в които са били поставени пробите от горИ., описано по-горе, били запечатани надлежно, с лепенка, която съдържа подписите на поемните лица. По аналогичен начин са описани при огледа на веществени доказателства и тубите с горИ. в личния автомобил на подсъдимия.

По случая е било образувано досъдебно производство № 35-Рп от 05.06.2019 г. по реда на чл.212, ал.2 от НПК, за извършено престъпление по чл.201, ал.1 от НК. С постановление, на военен разследващ полицай от 01.03.2023 г., с-на Н. Н. е бил привлечен в качеството на обвиняем за извършено престъпление по чл.195, ал.1, т.4, предл.1, вр.чл.194 от НК. На същата дата, с-на Н. Н., е бил разпитан в качеството на обвиняем, в

присъствие на адвоката си, като е отказал да даде обяснения (т.3, л.114 д.п.).

Със Заповед № ЗРД-251/06.06.2019 г на командира на щабен батальон е назначена комисия за извършване на служебна проверка по случая с председател капитан П. А. П. и членове-капитан И. М. И. и капитан Р. Г. Р.. От подсъдимия били снети обяснения. След проверката, на основание чл.244, т.7 от ЗОВСРБ, със заповед на Командира на щабен батальон № 3.-2./07.06.2019 г., считано от 07.06.2019 г. на старшина Н. С. Н. е наложено дисциплинарно наказание „Уволнение“.

С постановление, на военен разследващ полицаи от 16.07.2019 г., е била назначена физико-химична експертиза, с вещо лице инж. С. У.-А. със задача да се установи вида на горИ.то в представените проби, има ли примеси на друго горИ., сходни ли са нефтопродуктите от местопроизшествието с пробите, представени за сравнение, иззети от двата резервоара на зачислените на подс.Н. служебни автомобили, както и с пробата, иззета от склад ГСМ на в.ф.....-С.з., последното включено в структурата на в.ф.-С.з.. Видно от заключението на вещото лице У.-А. /т.1, л.89-97 от досъдебното производство/ горивата представляват дизелово горИ. и автомобилен бензин. Експертът е установил идентичност между пробите от левия резервоар на т.а. ЗИЛ 131 с рег.№ .А3 и пробата от колонката за F-54 в скала за ГСМ. Вещото лице е посочило, че този автомобил е с бензинов двигател и запълването на левия резервоар с дизелово горИ., а десния резервоар- с бензин е недопустимо. Пробите от личния автомобил на подсъдимия съгласно експертизата представляват смес от горИ. от търговската мрежа или друг източник и горИ., употребявано в БА. В заключението е посочено, че според действащите на територията на Република България Наредба за изискванията за качеството на течните горива, реда и техния контрол и БДС EN 590:2014 процентното съдържание на метилови естери на мастните киселини / FAME/ е максимум 7%, а в пробите от лекия автомобил на подсъдимия-2,99%.

Във всички останали проби от дизелово горИ. не е установено наличие на метилови естери на мастни киселини и не следва да се разпространяват в търговската мрежа. Вещото лице се е аргументирало с чл.2, ал.2, т.7 от Наредбата за изискванията за качеството на течните горива, реда и начина за техния контрол, съгласно която в БА задължително се използват горива, в които не се добавят метилови естери на мастните киселини /FAME/. На вещото лице е било определено възнаграждение в размер на 14 352,00 (четиринадесет хиляди триста петдесет и два) лева (т.2, л.106 д.п.).

В с.з. вещото лице е разяснило, че поддържа депозираното от него заключение. Уточнило е, че при правилно съхранение горИ. на 10 години може да се използва. Според експерта е недопустимо горИ. да се съхранява в пластмасови съдове, тъй като поглъща вместимостта. Вещото лице У. в съдебно заседание, проведено на 16.10.2023 г по НОХД № 144/2023 г по описа на Военен съд-Пловдив е посочило, че ако процесното горИ., за което е установена по-ниска пламна температура се смеси с по-голямо количество

горИ. с по-голям запас от пламна температура, качеството му би се подобрило.

По досъдебното производство е назначена стоково-оценителна експертиза, според която към инкриминираната дата стойността на 329,600 л дизелово горИ. F-54 е 695,46 лв при единична цена 2,11 лв, а на 207,000 л бензин А-95Н е 434,70 лв при единична цена 2,10 лв. Общата стойност на инкриминираното горИ. е 1 130, 16лв. Експертът както в заключението си, така и в съдебно заседание е заявил, че тази цена е определена след извършено проучване на пазара.

След изготвянето на двете горепосочени експертизи разследващият орган е изискал и приобщил по досъдебното производство утвърдена от командира на военното формирование справка относно цените на двата вида военно горИ. към инкриминираната дата 05.06.2019 г. От същата е видно, че единичната цена на автомобилен бензин А-95Н е 1,90 лв, а на дизеловото горИ. е 1,91 лв. Следователно стойността на 329,600 л дизелово горИ. F-54 е 629,54 лв при единична цена 1,91 лв, а на 207,000 л бензин А-95Н е 1,90 лв при единична цена 1,90 лв. Общата стойност на инкриминираното горИ. е 1,022,84 лв. Доколкото посредством заключението на вещото лице У. се установява, че инкриминираното горИ. е военно, то съдът приема, че неговата стойност следва да се определи въз основа на данните, предоставени по досъдебното производство от командира на военното формирование.

Към инкриминираната дата минималната работна заплата за страната е 560лв /ПМС №320 от 2018, обн.ДВ №107 от 2018г, в сила от 01.01.2019 г./

Фактическата обстановка, описана по-горе, съществено се отличава от направените от ВС-Пловдив фактически констатации, поради проведено самостоятелно въззивно следствие и различен прочит и анализ на доказателствения материал. Въззивният прие за установена на базата на приобщените по надлежния ред писмени материали, заключение на вещото лице У.-А. и гласните доказателствени средства с необходимото уточнение относно последните, изложено в следващата част от мотивите.

Военно-апелативният съд намира, че от доказателствената съвкупност следва да бъдат изключени кредитираните от Военен съд-Пловдив показания на свидетелите Д. И. и И. А.. Към момента на инкриминираното деяние и до приключване на производството пред Военен съд-Пловдив двамата свидетели не са включени в кръга от лица, които събр. чл. 118, ал.2 от НПК(в редакцията му до изм. с ДВ бр. 18 от 1.03.2024 г.) не могат да участват като свидетели. След изменението на същата норма с ДВ бр. 18 от 1.03.2024 г. е установена забрана да имат качество на свидетели по делото и лицата, които са извършвали "разузнавателни беседи по смисъла на Закона за Министерството на вътрешните работи". В ЗМВР и НПК няма определение на понятието "разузнавателна беседа". Този израз е споменат единствено в чл. 10, ал.1, т. 1 от ЗМВР като един от способите за извършване на оперативно-издирвателна дейност. Липсата на дефиниция обуславя необходимост от тълкуване волята на законодателя, чрез анализ на мотивите за изменението на

закона. В тях е отразена волята на законодателя да се съобрази с трайната съдебна практика, наложена след осъдителните решения на ЕСПЧ / в т.ч. решение по делото „Димитър Митев срещу България“, жалба № 34779/09/, приемаща за недопустима доказателствената стойност на показанията на свидетели- полицейски служители, провеждали оперативна беседа със заподозряно лице. Законодателната промяна е наложена от необходимостта за пълно транспониране на изискванията на Директива 2012/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г., установяваща правила относно правото на информация на заподозрените или обвиняеми лица относно техните права в наказателното производство и относно обвинението срещу тях. С обсъжданото изменение на чл. 118, ал. 2 от НПК по законодателен път се обезпечава правото на защита от най-ранен етап от протичащото разследване, като се препятства изобщо възможността да бъдат разпитвани като свидетели полицаите, пред които заподозреният преди привличането му като обвиняем е възможно да е направил самопризнание. Законодателят не разграничава случаите на отсъствие на самопризнание и на направено такова. Щом полицейски служител е провеждал "разузнавателна беседа" със заподозрян, той не може да бъде разпитван като свидетел в наказателното производство. За двамата свидетели тази забрана е приложима, тъй като по силата на чл. 3 от НПК при изменение на процесуалния закон същият се прилага към неприключилите наказателни производства, освен ако в преходните и заключителните разпоредби не е предвидено друго. Изменението действа *ex nunc*, като се счита, че регламентира по-добра процедура от отменените правила. В ЗИДНПК, обн. с ДВ бр. 18 от 1.03.2024 г., отсъства разпоредба, която да изключва приложението на чл. 118, ал. 2 от НПК в заварените случаи. По изложените съображения показанията на свид.И. и свид.А. следва да се изключат изцяло от доказателствената съвкупност. Показанията на свидетелите П. П., И. М. И. и Р. Р. също не следва да бъдат кредитирани, тъй като същите възпроизвеждат обяснения, които подсъдимият е дал пред тях като членове на дисциплинарна комисия, в производство с различен характер от наказателното.

Показанията на свид.Т. относно служебните задължения на подсъдимия, доколкото кореспондират с писмените доказателствени източници се ползват с доверието на настоящата инстанция. Съдът кредитира показанията на свид.В. М., който възпроизвежда впечатления, придобити от него по време на огледа на личния автомобил на подсъдимия и поведението на последния, свързано със съдействие на разследващите органи, отвеждането им до дома му в с.Б., респ. доброволното предаване на горИ.то, което е описано от прокурора в обвинителния акт. Показанията на свид.Д. също се кредитират от съда. Същите допълват обсъдените по-горе показания на свид.М.. Показанията на свид.Б. не допринасят съществено за изясняване на фактическата обстановка по делото, но доколкото с тях се потвърждава установеното по досъдебното производство за извършена инвентаризация след инкриминираната дата, която не е установила липси на горИ., съдът

намира, че следва да им възложи доверие. Показанията на свидетелите П., Р. и Н. съдът цени в частта, касаеща организацията на 24-часовите наряди, броя на районите, които се обхождат от наряда, размера на полигона, достъпа до складовите помещения в учебния център. Не кредитира показанията на свид.Н. в частта, в която същият заявява, че придвижването до ГУЦ „Л.“ става само със служебен транспорт. В тази част показанията против И. речат на останалия гласен доказателствен материал, съобразно който в самия център е обособен паркинг за лични превозни средства.

Свид.М. Н. пред първоинстанционния съд е предупредена за наказателната отговорност по чл.291 от НК и е разпитана като вещо лице, прието е заключение, което същата не е изготвила, нито пък ѝ е било възлагана такава задача. Въззивният съд извърши разпит на лицето в качеството му на свидетел, предупреждавайки го за отговорността по чл.290 от НК. Показанията на този свидетел са източник на информация относно начина на зареждане горИ. в машините, отразяването на извършения пробег в пътната книжка и задълженията на материално отговорните лица за заприходяват излишъка на горИ. в хипотезата на реализиран такъв.

В хода на въззивното съдебно следствие бяха разпитани свидетелите Ц., З. и Г., чиито показания съществено допринасят за изграждане на фактическите констатации на въззивния съд. Така чрез показанията на свид.Ц. се установява, че в парковата територия има машини, чиито двигатели работят с дизелото горИ. и такива, работещи с бензин, както и че военнослужещите се придвижват до центъра с личните си автомобили, които паркират на паркинга в УЦ „Л.“. Според показанията на свид.З. както през 2019г, така и към настоящия момент КПП на учебния център е само формален, не функционира, патрулиращите лица само обхождат района, а на излизане от центъра не се извършва проверка. Същият свидетел уточнява, че до учебния център може да се стигне и по черни пътища. Тези показания кореспондират с показанията на свид.Г., който също заявява, че територията на учебния център е голяма, полигонът няма пропускателен режим, „отвсякъде може да се влезе“, в т.ч. и с МПС.

Горните фактически констатации, изградени от въззивния съд на базата на анализирания по-горе доказателствен материал, налагат извод за осъществен престъпен състав по чл.197, т.3, вр.чл.195, ал.1, т.4, вр.чл.194, ал.1 от НК, тъй като на 05.06.2019 г. в района на УЦ „Л.“ е отнел чужди движими вещи-горива: 207,00 литра бензин А-95Н на стойност 393,30 лева и 329, 600 литра дизел F-54 на стойност 629,54 лева, всичко на обща стойност 1 022,84 лева от владението на военно формирование-С.з., без съгласието на ръководството, с намерение противИ.законно да го присвои, като е извършил кражбата чрез използване на лек автомобил „Л.“ модел „Ф.“ с рег.№ .Г .. .К, негова собственост, като до приключване на съдебното следствие в първоинстанционния съд откраднатата вещ е върната. Изпълнителното деяние на престъплението по чл.195, ал.1, т.4 от НК се изразява в отнемане от подсъдимото лице на чужди движими вещи, посочени в диспозитива на

обвинението, от владението на друго лице, собственост на същото, като за отнемането на тези вещи деецът е използвал моторно превозно средство. По категоричен начин видно от изготвената физико-химическа експертиза се налага извод, че вещите са собственост на военното формирование, предвид установената идентичност между пробите от левия резервоар на зачисления на подсъдимия товарен автомобил, , пробата от колонката за горИ. F-54 в склада за ГСМ и горИ.то от пластмасовите съдове, натоварени в личния автомобил на подс.Н.. Инкриминираните вещи са отнети от владението на собственика-военно формирование-С.з., без съгласието на неговото ръководство.

Безспорно е налице и следващият обективен признак на престъпния състав- кражбата е извършена чрез използването на моторно превозно средство. Касае се за престъпление против собствеността, засягащо нормално упражняване на правото на собственост върху движими вещи и на имуществените права, свързани с тяхното придобИ.е, упражняване и запазване.

От субективна страна подсъдимият е съзнавал, че с протИ.правните си действия прекъсва владението върху чуждите движими вещи и установява своя фактическа власт като за постигане на това свое намерение е използвал лично моторно превозно средство, което допълнително е било подготвено за извършване на протИ.правните действия- задните седалки на автомобила са били демонтирани, а самите пластмасови съдове са били покрити с одеяло. Горното обуславя извода, че подсъдимият е предвиждал настъпването на общественоопасните последици и е искал тяхното настъпване, като е действал с намерение да свои вещите – да се разпорежда с тях в свой интерес, т. е. извършил е инкриминираното деяние виновно, при форма на вината - пряк умисъл.

Въззивната инстанция прие, че в случая се касае за привилегирвания състав на чл.197, т.3 от НК, тъй като съдействайки на разследващите органи доброволно е предал откраднатите вещи, които са оставени на съхранение при пострадалото юридическо лице, което дори е отразено в процесуалния инструмент на прокурора, иницирал настоящото съдебно производство.

Въззивният съд съобрази, че изготвената оценителна експертиза се базира на проучване от страна на експерта на цените в търговската мрежа, които са по-високи от цените на военните горива към инкриминираната дата, отразени в посочената във фактическата обстановка по-горе справка. В този смисъл подсъдимият бе признат за виновен за осъществена чрез МПС кражба на военно горИ. както следва: 207,00 литра бензин А-95Н на стойност 393,30 лева и 329, 600 литра дизел F-54 на стойност 629,54 лева, всичко на обща стойност 1 022,84 лева / хиляда двадесет и два лева и осемдесет и четири стотинки/.

Предвид възприетата от въззивния съд правна квалификация и коментираната по-горе по-ниска стойност на инкриминираните горива подсъдимият беше оправдан по първоначално повдигнатото му обвинение за

престъпление по чл.195, ал.1, т.4, вр. чл.194, ал.1 от НК, както и за стойността на чужди движими вещи - горива: над сумата 393,30лева до 434,70лева за 207,00литра за бензин А-95Н и над сумата 629,54 лева до 695,46 лева за 329,600 литра дизел F-54, както и за общата стойност на чуждите движими вещи над сумата 1 022,84 / хиляда двадесет и два лева и осемдесет и четири стотинки/ лева до размера на сумата 1 130,16 / хиляда сто и тридесет лева и шестнадесет стотинки/ лева.

При определяне вида и размера на наказанието, което следва да се наложи на подсъдимия, Военно-апелативният съд отчете добрите характеристични данни на подсъдимия, семейния му статус-женен с две деца, осъществено съдействие на разследващите органи в хода на досъдебното производство, продължителността на наказателния процес- повече от пет години, ниската стойност на инкриминираното горИ.. Съдът съобрази наложените на подсъдимия дисциплинарни наказания, но отчете и десетте награди и поощрения, описани детайлно в кадровата справка на подсъдимото лице. Горното обуслови приложението на чл.55, ал.1, т.2, б.б от НК. Доколкото разпоредбата на чл.197, т.3, вр.чл.195, ал.1, т.4, вр. чл.194, ал.1 от НК предвижда наказание лишаване от свобода до осем години, без предвиден най-нисък предел, съдът замени наказанието лишаване от свобода с пробация, включваща двете задължителни пробационни мерки:

- на основание чл. 42б, ал. 1, вр., ал. 42а, ал. 3, т. 1, вр., ал. 2, т. 1, вр., ал. 1 от НК - задължителна регистрация по настоящ адрес с.Б., обл.С.з., ул.“И. Т.“ № .., включваща явяване и подписване на подсъдимия Н. С. Н. пред пробационен служител или упълномощено от него длъжностно лице два пъти седмично за срок от шест месеца;

- на основание чл. 42б, ал. 2, вр. чл. 42а, ал. 3, т. 1, вр., ал. 2, т. 2, вр., ал. 1 от НК - задължителни периодични срещи с пробационен служител в пробационна служба на територията на настоящия адрес на подсъдимия Н. С. Н. с.Б., обл.С.з., ул.“И. Т.“ № 76 за срок от шест месеца.

Така определеното наказание съдът намира за съответстващо с целите, визирани в разпоредбата на чл.36 от НК, включващи поправяне и превъзпитание на подсъдимото лице, предупредително въздействие върху него и останалите членове на обществото, както и предотвратяване на възможността да върши други престъпления.

За пълнота на изложението съдът обсъди и възможността за приложение на разпоредбата на чл.218б от НК, но макар и предметът на престъплението, чиято стойност е под две минимални работни заплати за страната към инкриминираната дата /1120лв/, да е възстановен, доколкото е налице квалифициращият признак –използване на моторно превозно средство, нормата е неприложима и деецът не би могъл да бъде наказан с глоба по административен ред.

С оглед ангажирането на наказателната отговорност на подсъдимия съобразно правилата на наказателния процес съдът на основание чл.189, ал.3 от НПК

осъди подсъдимия да заплати направените по делото разноски както следва: в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Военно-апелативен съд сумата в размер на 100 /сто/ лева, по сметка на Военен съд-Пловдив сумата в размер на 1664,50 /хиляда шестстотин шестдесет и четири лева и петдесет стотинки/ лева, а по сметка на Регионална служба „В. п.“-Пловдив сумата 14 437 / четиринадесет хиляди четиристотин тридесет и седем/ лева по сметка на Регионална служба „В. п.“-Пловдив, представляващи направени по досъдебното производство разноски за изготвяне на експертизи.

Военен съд-Пловдив с атакувания акт е постановил предадените с протокол за доброволно съхранение в склад ГСМ в.ф.-С.з. горива да се върнат на подсъдимия. По делото чрез изготвената физико-химическа химическа експертиза се установява съответствие между горИ.то, предмет на инкриминираното деяние, пробите от резервоара на товарния автомобил, зачислен на подсъдимия и горИ.то от зарядната станция във в.ф.-С.з., което от своя страна е част от структурата на в.ф.....-С.з.. Съобразявайки това обстоятелство въззивният съд прие, че в случая се касае за военно горИ., отнето от владението на в.ф..... без знанието на ръководството му, поради което и в тази част присъдата бе отменена и вместо това бе постановено горИ.то да бъде върнато на гражданския ищец след влизане в сила на новата присъда.

Първостепенният акт в частта, с която е постановено да се унищожат два броя по един литър горИ., иззето от лек автомобил „Г.ч.“ с рег.№ .Н ...2.А., собственост на младши сержант И. Б., оставени на съхранение във В. п.-С.з. като вещи без стойност е правилна, поради което бе потвърдена.

Като законосъобразна бе потвърдена присъдата на Военен съд-Пловдив и в частта, с която е било постановено връщането на пътна книжка контролен № .2 от 24.04.2019 г за м.май 2019 г на ТАПП ЗИЛ 131 с рег.№ .А3-1 брой от тридесет и четири листа, приложена на корицата на първи том от досъдебното производство.

Военен съд - Пловдив е счел, че оправдаването на подсъдимия по повдигнатото му обвинение води като правна последица отхвърлянето на предявения от процесуалния представител на военното формирование граждански иск. Като краен резултат този извод въззивната инстанция намира за правилен, но по различни съображения.

Предявеният на основание чл. 45 от ЗЗД граждански иск от процесуалния представител на военното формирование в наказателния процес представлява искане да се присъди обезщетение за причинените от дееца имуществени вреди в резултат на деянието, предмет на повдигнатото обвинение. Основанието на иска е деликтът, какъвто характер има всяко резултатно престъпление. В конкретния казус подсъдимият още при извършване на огледа на местопроизшествието е предал доброволно инкриминираното горИ., което е било предадено на отговорно пазене в склад на ГЗС при в.ф.-С.з., включено в структурата на гражданския ищец в.ф.....-С.з. / структурна схема

на военно формирование към м.юни 2019 г.-л.46 от ВНОХД № 42 по описа за 2024 г на Военноапелативен съд/. В този смисъл вреда на формирането не е нанесена. Едновременно връщане на инкриминираното горИ. на формирането и уважаването на гражданския иск до размера на стойността на горИ.то съобразно постановения осъдителен диспозитив на присъдата би довело до неоснователно обогатяване от страна на в.ф.....-С.з.. На следващо място съдът намира за уместно да подчертае, че след вземането на представителни проби от пластмасовите съдове, в които е било поставено горИ.то, не е имало пречка горИ.то да се съхранява по реда, упоменат от вещото лице с цел предотвратяване на разграждането на вместимостта. В тази връзка съдът отчете още, че в допълнението към въззивната жалба срещу постановената от Военен съд-Пловдив присъда процесуалният представител на гражданския ищец е посочил, че горИ.то може да се ползва за технически нужди. В потвърждение на това изявление е и заявеното от вещото лице У. в съдебно заседание, проведено на 16.10.2023 г по НОХД № 144/2023 г по описа на Военен съд-Пловдив, че ако процесното горИ., за което е установена пониска пламна температура се смеси с по-голямо количество горИ. с по-голям запас от пламна температура, качеството би се подобрило.

Въззивната инстанция намира за правилна атакуваната присъда в частта относно връщането на лекия автомобил марка „Л.“ модел „Ф.“ на подсъдимия Н.. Наказателноправното значение на средството на престъплението е свързано преди всичко с предвидените в чл. 53 от НК мерки за държавна принуда. Тези мерки поначало не са свързани с тежестта на съответното престъпление. Макар и да имат известен санкционен ефект, доколкото засягат имуществената сфера на дееца, те не представляват наказание и не преследват целите на наказанието. За налагането на тези мерки е необходимо да има извършено престъпление, но предназначението на този вид държавна принуда е по-скоро предотвратяване на извличането на материална облага от престъплението или извършване на друго престъпление, но не и санкциониране на дееца. В чл. 53, ал. 1, б. „а“ НК е предвидено, че независимо от наказателната отговорност, отнемат се в полза на държавата вещите, които принадлежат на виновния и са били предназначени или са послужили за извършване на умишлено престъпление. При всички случаи, когато съдът налага мерки за държавна принуда, следва да съобрази трайната практика на Европейския съд по правата на човека, според която всякакви мерки, които не са наказание и засягат имуществената сфера на отделния индивид, следва да отговарят на изискването за пропорционалност, което означава да са съразмерни с характера и степента на обществена опасност на извършеното престъпление. В конкретния случай на първо място лекият автомобил действително представлява средство на престъплението, но същият не е индивидуална собственост на подсъдимото лице, а е придобит по време на брака на подсъдимия с неговата съпруга. На второ място към датата на осъществяване на престъпния състав стойността на инкриминираното горИ. е под две минимални работни заплати за страната, което е несъразмерно със

стойността на лекия автомобил. В този смисъл съдът счита, че отнемането на средството за извършване на престъплението би нарушило принципа на съразмерност с характера и невисоката степен на обществена опасност на деянието, поради което не приложи разпоредбата на чл.53,ал.1, б.“а“ от НК. Уместно да се отбележи, че само разноските по изготвянето на експертизите по досъдебното производство надвишават четиринадесет пъти / 14 437лв/ стойността на дизела и бензина, предмет на кражбата. Не на последно място следва да акцентира и върху обстоятелството, че съдебните разноски, свързани с разпити на свидетели и вещи лица при двукратното разглеждане на делото от първоинстанционния съд възлизат на сумата 1 664,50лв.

В обобщение при извършената проверка по повод наведените оплаквания в протеста на прокуратурата и жалбата на процесуалния представител на военното формирование-граждански ищец и служебна такава съобразно разпоредбата на чл.314, ал.1 от НПК на атакуваната присъда въззивният съд намери същата за неправилна в частта относно оправдаването на подсъдимия по повдигнатото му обвинение за престъпление по чл.195, ал.1, т.4, вр.чл.194, ал.1 от НК, в частта , с която е постановено да се върнат на подс.Н. предадените с протокол за отговорно пазене от в.ф.....-С.з. горива и в частта относно постановеното на основание чл.190 от НПК направените в хода на наказателното производство разноски да останат за сметка на държавата, поради което отмени същата и постанови нова присъда в посочения в настоящите мотиви смисъл. В останалата част, а именно частта, с която е отхвърлен предявения граждански иск, в частта относно връщането на подс.Н. на моторното превозно средство марка „Л.“, модел „Ф.“, относно постановеното унищожаване на два броя по един литър горИ., иззето от лек автомобил „Г.ч.“ с рег.№ .Н ...2.А., собственост на младши сержант И. Б., оставени на съхранение във В. п.-С.з. като вещи без стойност и в частта, с която е било постановено връщането на пътна книжка контролен № .2 от 24.04.2019 г за м.май 2019 г на ТАПП ЗИЛ 131 с рег.№ .А-1 брой присъдата се явява правилна и законосъобразна, поради което бе потвърдена като съответстваща на материалноправните и процесуалноправните норми.

Ръководен от гореизложените съображения съдът постанови своя акт.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.....

2.....